

//////////////////////////////////// KRÓNICA //////////////////////////////////////

Nyissunk utat – üzeni az 59. Közgazdász- vándorgyűlés

VAJDA LÁSZLÓ – ZÖLDRÉTI ATTILA

A kiművelt, szakképzett ember a mezőgazdaság legfontosabb erőforrása, ezért nyissunk utat a számukra, hangzott el a 2021. szeptember 23–24-én online keretek között megtartott 59. Közgazdász-vándorgyűlés Mezőgazdasági és Élelmiszeripari szekciójának nyitó beszélgetésén. Az ülés Nagy István agrárminiszter köszöntőjével indult. A magyar kormány 80 százalékos társfinanszírozási arányt biztosít a 2021 és 2027 közötti években a Közös Agrárpolitika (KAP) vidékfejlesztési támogatásaihoz, így 4265 milliárd forintból újulhat meg az ágazat. A következő időszakban a gyümölcs-ültetvényesek, a gyógynövénytermesztők, a zöldségágazat szereplői, a gombatermesztők, az állattenyésztők és az élelmiszeripari vállalkozások részére egyaránt rendelkezésre állnak támogatások, melyekhez a legkisebektől a legnagyobbakig mindenki hozzáférhet majd. Emellett nagyon fontos az agrárképzés megújítása is az előttünk álló években – fogalmazott a miniszter. A szekcióülés első témája az agrárszakképzés és felsőoktatás helyzete volt. A beszélgetés résztvevője dr. Szinay Attila, az Agrárminisztérium (AM) szakképzésért is felelős közigazgatási államtitkára és dr. Gyuricza Csaba, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) rektora voltak, a moderátor szerepét pedig dr. Zöldréti Attila, a Magyar Közgazdasági Társaság (MKT) Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakosztályának elnöke látta el. Az életen át való tanulás általánossá válásának fontossága mellett a fiatalok agrárium részére történő megnyerése is a beszélgetés középpontjában állt.

Jól alakult 2021-ben a felvételizés időszaka. Az agrárszakképzési rendszerbe és az agrár-felsőoktatásba is sokkal többen jelentkeztek, mint a korábbi évben. Szinay Attila kiemelte, hogy az agrárszakképzésbe jelentkezők száma várhatóan 10 százalékkal fog növekedni idén az előző évhez képest, bár még a végleges számok nem ismertek a beszélgetés időpontjában. Ez összességében 4500 új diákot jelenthet. Az agrártechnikumokba jelentkezők az ötéves képzést követően a felsőoktatásban is folytathatják tanulmányaikat – tette hozzá. A magyar agrárszakképzés rendszere komoly változáson van túl. A korábban erősen elaprózott intézményi hálózat átalakult, és most 5 nagy szakképzési centrum működik az országban – hangsúlyozta. A szakoktatók és a pedagógusok körében béremelést is sikerült végrehajtani – fogalmazott az államtitkár, aki azt is kiemelte, hogy a családi

Dr. Szinay Attila, az AM szakképzésért is felelős közigazgatási államtitkára, dr. Gyuricza Csaba, a MATE rektora és dr. Zöldréti Attila, az MKT Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakosztályának elnöke

minta sokat segít abban, hogy a fiatalok nagyobb számban válasszák az agrárszak-képzést.

A szakképzés tartalma egy sor olyan új ismeret elsajátítását jelenti, amely már elszakad az agrárpályáról korábban alkotott „hagyományos” elképzeléstől. Ezeknek az új ismereteknek az elsajátítása és alkalmazása vonzerőt jelent a fiatalok számára

Az előző évhez képest 11 százalékkal nőtt a felsőoktatásba jelentkezők száma Magyarországon, ezen belül a MATE még nagyobb arányú, 24 százalékos növekedést könyvelhetett el a jelentkezők számának tekintetében – fogalmazott Gyuricza Csaba rektor. Ez az összes hazai felsőoktatási intézményt összevetve a legjelentősebb növekedés volt – hangsúlyozta. Összesen a MATE mintegy 4 ezer hallgatót vett így föl, akiknek több mint 50 százaléka agrárképzési területre iratkozott be – tette hozzá. A MATE négy egyetem és a hozzájuk tartozó kampuszok és kutatóhálózatok integrációjából jött létre, majd ezt követően történt meg a modellváltás. Az alapítványi működés előnyeivel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy azok elsősorban a rugalmasabb, dinamikusabb működésben érzékelhetők, viszont még nagyon a kezdeti stádiumában járnak az új rendszernek. Az már most látható, hogy az új modell jobban alkalmazkodik és jobban hasonlít a valódi gazdasági életben működő rendszerekhez – húzta alá. Fontos feladatként kiemelte, hogy erősíteni kell az együttműködést a szakképzés és a felsőoktatás között, hogy minél többen érkezzenek az agrártechnikumból az agrár egyetemekre. A szakemberek képzésénél a legújabb technológiák ismeretének átadása is kiemelten fontos – nyomatékosította. Az informatika, a robotika, a precíziós mezőgazdaság olyan új ismeretek elsajátítását jelenti, amelyek a fiatalok számára is vonzóvá teszik az agrár-felsőoktatást.

A második beszélgetés középpontjába a 2021–2027-es Közös Agrárpolitika (KAP),

Dr. Viski József, az AM vidékfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkára, dr. Juhász Anikó, az AM agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkára és dr. Vajda László, az MKT Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakosztályának társelnöke

valamint a KAP-hoz és vidékfejlesztéshez kapcsolódó források és eszközrendszerek témaköre került. A KAP nemcsak támogatásokból áll, hanem célok és eszközök összessége. Ezen célok között a vidékfejlesztésnek is fontos szerep jut – fogalmazott **Vajda László**, az MKT Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakosztályának társelnöke a második kerekasztal-beszélgetésen.

A beszélgetés elején **dr. Juhász Anikó**, az AM agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkára kiemelte, hogy a jelenlegi hét-éves ciklusban a zöld elvárásoknak való megfelelés biztosan hangsúlyos lesz. A tárgyalások elhúzódása miatt most két átmeneti évet élünk meg, tehát 2021–2022-ben ugyanazok a szabályok érvényesek, mint az előző időszakban, így a valódi reformok 2023-tól fognak elindulni. Az új időszakban egy új értékelési rendszert is bevezetnek, ennek alapján már nem annyira az előírásoknak való megfelelés a cél, hanem az eredmények, a hatások bizonyítása. A tagállamok az új ciklusban nagyobb szabadságot, szélesebb mozgásteret kaptak, azonban megnőtt a felelősségük is, hangsúlyozta a helyettes államtitkár.

Dr. Viski József, az AM vidékfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyet-

tes államtitkára hangsúlyozta, hogy a KAP mindkét pillérében hasonlóak a főbb célok, ezek a környezetkímélőbb gazdálkodás, az európai mezőgazdasági termelők versenyképességének növelése, a mezőgazdaság természetére való negatív hatásainak csökkentése és a generációváltás során a fiatal gazdák helyzetbe hozása. Magyarországnak is lesz egy stratégiai terve a vidékfejlesztésre. A vidékfejlesztés az új ciklusban nem lesz része a partnerségi megállapodásnak, ezzel nagyobb lesz az agrártárca mozgástere. Az elmúlt időszakban Magyarország a vidékfejlesztési programot minimális kifogások

mellett hajtotta végre, az Európai Bizottság elvárásait szinte maradéktalanul teljesítettük, és nem szabtak ki jelentős szankciókat az országra, ennek megfelelően most, az így szerzett tapasztalatokra alapozva fog hazánk felkészülni a következő hétéves ciklusra. Magyarországnak ezekben az években figyelembe kell vennie, hogy a KAP teljes költségvetése csökkent az előző időszakhoz képest, miközben a zöld fordulatot is végre kell hajtani. Ebben a környezetben kell az európai, így a magyar gazdák versenyképességét is megtartani.¹

¹ Az MKT Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakosztályának előzőekben röviden ismertetett beszélgetései teljes terjedelemben megtekinthetők az alábbi linke kattintva: <https://www.youtube.com/watch?v=hzaTkAeBhZA&t=253s>